

(Nad) vsak četrtak ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena tistih znala na celo leto 4 krona, za pol leta 2 kroni. Za manj promotne na celo leto 3 krona, za pol leta 1 1/2. Za Nemčijo je cena lista 5 K, za druge dežele in Avstrijo 6 K.

Rokopiseprijema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vetrini št. 9.

Narodno in znanila s prejema upravnitvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vac-lavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po peti vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Objavitelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Vojaščina in kmet.

Znano je, da vojaščina odtuja kmečke sinove svojemu stanu. Za cela tri leta odtrga vojaška služba kmečkega fanta kmečkemu delu. V teh treh letih se fant popolnoma odvadi kmečkemu delu in tudi domačim razmeram. Mesto mu nudi vedno več novosti in ugodnosti, ki jih doma po svojih mislih nima. Zato fant po končani vojaški službi ne gre več rad domov, ampak si rajši poišče bolj gospodsko službo v mestu. Kdor pa pride domov in prevzame gospodarstvo, mu pa dostikrat tudi več ne diši oralo in motika.

Tako vojaščina ubija kmečki stan. To pa bi ne smelo biti. Kmečki stan je bil vedno najtrdnjša opora državi. Ta stan je treba držati po koncu. Tega se danes zavedajo že razne države. V Belgiji so pričeli prirejati za vojake po zimski večerna kmetijska predavanja. To so začeli posnemati že tudi na Danskem, Laškem in Nemškem. In ne bilo bi napačno, ko bi tudi pri nas upeljali to. Kier je blizu poljedelska šola, gre to kaj lahko. Pa tudi s potovalnimi učitelji in z živinorodniki bi se dalo to izvršno izpeljati. Na ta način bi si fantje ohranili ljubezen do svojega stanu in v njih bi se utrđilo prepričanje, da je delo doma vendar lepše in prijetnejše ko pa po zaduhlih tovarnah, meglenih mestih.

Tako bi vojaški stan ne odtujil kmečkega fanta njegovemu pravemu poklicu, ampak bi mu tu še celo dal potrebno strokovno izobrazbo.

Vojak, ki hodi po svetu, lahko vidi mnogo zanimivega in se lahko nauči mnogo koristnega tudi za kmetijstvo. Seveda treba je, da se višji vojaški krogi za to stvar zavzamejo. Naši poslanci bodo govorili o tem v delegacijah. Naše „Kmečke zveze“ naj pa to zahtevajo po shodih in v peticijah.

Druga stvar pa je ta le: Naše „Kmečke zveze“ zahtevajo tudi po svojem načrtu, naj se dovoli kmečkim fantom ob času nujnega dela na polju dopust, da pomagajo doma. Nihče ni mislil, da bo ta želja tako kmalu izpolnjena. Vojni ukaz z dne 18. marca prinaša povelje, naj vojaška uprava dovoljuje kmečkim fantom dopust za čas nujnega poljskega dela v poletnem času. V tem oziru imajo prav mnogo zaslug naši kračanski poslanci v „Slovenskem klubu“. To je silno važna odredba za našega kmeta! Kmetu bo odpomagano v dvojnem oziru: Kmetje dobe novih delavskih moči, ki so tako drage; drugič pa se ohrani kmečki fant v stiku s svojim stanom. In to je važno!

Dopust traja tri tedne. Več se ga ne bo dovolilo. Vendar pa ni določeno, kdaj naj bo dopust. Dopust se bo dovolil le tistim fantom, katerih očetje ali gospodarji imajo od občin potrdilo, da jim manjka delavcev. Kjer so nalezljive bolezni, za tiste kraje se dopust ne bo dovolil. Vojna uprava bo najbrže dosegla za dopustnike tudi znižanje vožnje na železnici.

Opozarjamo stariše, oziroma sinove, naj se poslužijo teh dopustov. Če se ne bodete letos posluževali te pravice, vam morda drugo leto vojna uprava ne bo dovolilo več dopustov. Saj se je že letos udala nerada pritisku poslancev.

Tako, kakor ta zahteva, se bodo dosegle tudi druge zahteve „Kmečkih zvez“ v korist kmečkemu stanu. Naši poslanci so na delu!

Denar je izvolil.

Z denarjem so sgitrali liberalci. To je sicer znano, vendar pa bo dobro, če te stvari nekoliko natančneje pretuhtamo.

V rokah imamo pismo, ki ga je

Gabršček pisal v Križ na Vipavskem svojemu dobremu prijatelju. Pismo se glasi:

„V Gorici 4/3 1908. Dragi Peter! Po pošti Ti pošiljamo nekaj glasovnic za petek. Napni vse moči za to, da pridobiš kolikor mogoče glasov. — Za agitacijske stroške lahko porabiš 30–40 kron ali pa še morda 50. Ako rabiš denar piši nam. Ti ga pošljemo hitro. Pogumno na delo, da vržemo to črno bando.“

Prilagam izkaz večerajšnjih volitev. Da si mi zdrav! — Za Gabrščeka Fabčiča.“

Tako se glasi pismo. Peter pa je k temu pismu po volitvah napisal sledeči račun:

„Račun stroškov za agitacijo:	
Jožef Vrčon Dobr. 35 za vozove 1.— K	
„ „ „ „ za vino 20.— „	
„ „ „ „ za vino in jed 26.— „	
Fr. Kočvar, sluga, za raznašanje 10.— „	
Mermolja „ „ 6.80 „	
Skupaj 63.92 K	

Prepisali smo račun tako, kakor je narejen. Sicer se je Peter malo zmotil, pa nič ne de!

Sedaj pa vzemimo mi avinčnik v roke in računimo še mi! Če je že v Križu, kjer je Gabršček dobil 45 glasov, stala agitacijska pijača in jed 63.92 K, koliko je to stalo drugod? Vseh glasov je dobil 440. Torej ga je stalo volivno vino in gulaž najmanj 630 kron. Če pa računamo še dalje, pridemo še do zanimivejših računov. Liberalci so skupno dobili iz veleposestev, trgov, iz kmečke in splošne skupine približno 15.500 glasov. Postavimo to v razmerje z zgorajnimi številkami in dobimo, da je teh 15.500 glasov liberalce stalo najmanj 25.000 K. Če pa vzamemo k temu še, da so se v splošni skupini in v kmečkih občinah vršile ožje volitve, ki so stale

še več, pridemo do zaključka, da so liberalci in agrarci izdali za svojo sleparsko zmago, nič manj ko 50.000 kron.

Da to odgovarja resnici, smo prepričani, posebno, ko nam je znano, da so posamezni liberalni agitatorji, n. pr. eden v Cerknem menjavali ob volitvah tisočake, akoravno sicer nimajo v žepu okroglega, ker vse sproti zapijo.

Tako se je volilo pri nas! Zmagal je denar in pijača. To pismo, ki ga pričujemo zgoraj, naj prebere vsak dobro, da bo vedel po čim je pri nas narodnost svoboda in napredek.

Nas take stvari ne motijo. Vemo dobro, da liberalci goljufajo, kjer morejo. Ponosni smo na svojih skupnih 15.000 glasov, ki so bili Slovenski Ljudski Stranki oddani iz trdega prepričanja. Možatost je geslo naše stranke. Prapor naše stranke ostane neomadeževan, liberalcev in agrarcev se pa drži volivno vino in gulaž ter Judeževi groši jim rožljajo po žepih.

Politični pregled.

V naši vladi se je pojavila velika kriza radi tega, ker pravosodni minister na zahtevo slov. poslancev ni hotel priznati jezikovne enakopravnosti pri sodiščih.

Gozdarski shod. Na Dunaju je zboroval gozdarski shod, ki je pozivaljal vlado, naj prepreči razkosavanje kmečkih zemljišč in naj izpopolni določila v varstvo gozdov. Zahtevali so tudi posebni gozdni oddelek v poljedelskem ministerstvu.

Strojne puške. — Vojno ministertvo je za poizkušnjo ustanovilo pri nekaterih pešpolkih iz samostojnih bataljonih oddelke za strojne puške. Vsaki strojni puški je dodeljenih do dvanajst mož, ki so se za to službo izobrazili v

je vže tudi odšel in mi povedal da jih ni nič videl in on vendar vse vidi in vse ve! Torej? Zganilo se je v starkinem srcu ko je začela „torej?“ vendar premagovala se je in zakrila notranjo bolelost.

Potolazi ga in pomiri, češ: mnogo-krat ovirajo človeka nepričakovane zapreke, da ne pride ob napovedanem času. Večerjala bi sedaj in obenem pričakovala gospodarja.

Nič kaj posebno ni teknila ona večerja, brez očetove navzočnosti. Ne navadno hitro sta končala; Giandomenico je odprl okno in se naslonil, motreč v temno daljavo, stara mati pa je zelo izmučena, pripravljala na mizo.

Zunaj in v hiši je bilo vse zavito v mir in tiho. Niti navadne harmonike, niti običajnih fantovskih popevk ni bilo čuti tisti večer; bržkone so se bili vsi podali k počitku, ker ni svetila luna in pa posebno zato ker jih je čakalo ob rani jutri obilo dela na polju. Bil je čas žetve. Ko zazori dan, ha to bo odmeval krog in krog njihov značilni spev, s katerim se podžegajo k glasu:

„A me! a me! me! me! la favucie!“

*) V abruzijski ljudski govornici pomeni to: »Žeti hajdimo, žeti s srpom!«

(Dalje pride.)

LISTEK.

Spoštuj očeta in mater!

Iz laščine prevel Fužinski.

Med slikovitimi abruzijskimi*) gorami se dviga v kaj okusni, zares izvanredni legi ponosni dom Jurja B. Mimo pelje vozna cesta, ki veže med sabo glavni kraj ondote občine z neko zelo skromno vasico, ki čepi, liki sokolovo gnezdo, visoko gori med skalovjem. Poslopje obdajajo krog in krog polja in legovi, ki so zelo rodovitni in gosto naraščeni. Čaroben je razgled na čudno oblikovane vrhove, na ozka slemenca, na globoke kotline in temnosive poteze ob zadnjem robu horizonta.

Tujec stirmi in občuduje vedno nove lepote in zdi se mu, da so uprav sedaj iznikle iz tal.

Dokaj se je trudil in petil Jurij, predno si je pridobil in zagotovil ta posestva; mnogo je bilo tekmecev, mnogo možakarjev, ki so se potegovali za to pristavo, ko jo je bil stavil na prodaj ondetni gospod baron. Le ta je volil izmed vseh Jurja, ker vedel je, da je mož vrl poštenjak, ki bo znal umno in pridno gospodariti. In ni se varal plemeniti gospod, ker Jurij je z večjo in

neutrudljivo roko znatno olepšal in razširil trdni dom in gospodarska poslopja.

Žal, da je le prerano moral se posloviti od svoje dobre in nenadomestljive Margarite, ki bila mu je zvesta družica v ljubezni in delu, ter v najboljši dobi morala leči v hladni grob!

Ampak (volja božja je tako velevala in pokoriti se ji, nam je dolžnost!) preostajala mu je še dobra mamica, ki jo je neizrecljivo ljubil in ona je skrbno in pametno gospodinjala; preostajal mu je sin Giandomenico, ki vže je rezal brazdo za očetom in bil mu desna roka. Pa tudi duševne vrline očeta so se zrcalile v tem dobrem sinu in je kazalo da se bo točno ravnal po zgledu očetovem, ki je bil vsem blesteč vzor v pokorščini in zvestobi do božjih postav in se odlikoval po veliki ljubezni do starišev in bližnjega, kegar je tudi dejansko podpiral. Skupaj s sinom sta ob jutranji zori, ko vabilo ju je duhteče polje na delo, opravljala jutranjo molitev in jutro za jutrom je sinko ponavljal pred očetom deset božjih zapovedi. „Spoštuj očeta in mater“ je govoril Giandomenico in oče je s povzdignjenim glasom za njim ponavljal te besede in v dolžnost si je štel vedno in vedno pristavljati: „Kajti Bog kaznuje nevaležne sinove“. Vkorjenile so se tolikanj v Giandomenico v spomin te besede, da jih je čestokrat ponavljal

*) Abruzzi je pokrajina v južni Italiji.

posebnem tečaju za strojno puškarstvo na Dunaju.

Premeščanje posadk. — Dne 8. aprila pride v Trst 4. bosansko-hercegovinski polk, in sicer trije bataljoni, ki so bili dosedaj na Dunaju. Četrti bataljon 97. pešpolka se premesti v Sežano, trije bataljoni ostanejo v Trstu. V Trstu ostane tudi lovski bataljon št. 20, lovski bataljon št. 11 se poda iz Trsta v Gradiško. Od 29. lovskega bataljona, ki je bil dosedaj v Gradiški, pojdejo tri stotnije v Tržič (Monfalcone), četrti pa v Ronke. V Kanalu ostane 7. lovski bataljon. V Polju ostanejo trije bataljoni 87. pešpolka, potem dva bataljona 5. demobranskega pešpolka, en bataljon 1. polka trdnjavskega topništva in 11. trdnjovski topniški polk razun drugega bataljona, ki je že prestavljen iz Przemysl v Trst.

Gessmann — minister javnih del. — Krščansko-socialni minister dr. Gessmann je bil dalje časa brez pravega določenega mu delokroga. Dolgo se je razpravljalo po časnikih, kakšne zadeve se bodo izročile njegovemu delokrogu in ali naj dobi naslov ministra za delavce ali javnih del. Ministerski predsednik je zadevo zavladoval, ker so Gessmannu nasprotovali socialni demokrati; krščanski socialci so bili tega čakanja siti in so začeli groziti. Beck seje vdal. 4. marca je objavila „Wiener Ztg.“ Gessmannovo imenovanje ministrom javnih del. Prvotna želja krščanskih socialcev, da dobe ministra za delavce, se ni izpolnila, preprečili so to veliki prijatelji delavstva — rdečkarji. Torišče ministra z novim portfeljem je socialno-gospodarsko, zelo obsežno in zahteva mnogo znanja.

Nova trgovinska pogodba s Srbijo. — Sredi marca je bila sklenjena nova trgovinska pogodba s Srbijo. Dolgo časa so se vlekle pogajanja, skoro nad dve leti. Kmečki poslanci niso hoteli dovoliti da bi se k nam uvažala srbska živina. Toda, ko so v novem državnem zboru socialni demokrati postavili predlog, naj se dovoli uvoz srbske živine so se liberalni poslanci, med njimi Strekelj, dvignili in glasovali za ta predlog. Ko je vlada videla, da so za odprtje srbske meje celo mnogi takozvani kmečki poslanci, je hitro sklenila pogodbo s Srbijo. Vseled te pogodbe bodo obštetno prizadeti naši kmetje, posebno manjši.

Goriška dežela je po svoji ogromni večini navezana na uvoz tujega žita. V novi pogodbi s Srbijo pa so se zvišale carine na razna žita, kar se pravi, da se bo podražil kruh, pri čemur bodo prizadeti pred vsem revnejši kmetje in delavci. Da ne bo kdo dvomil o istinitosti naših trditvev, naj govore številke! Carina na pšenico je znašala doslej 1 K 78 v. odedaj bo 6 kron 30 v.; na rž do 1-79 K, odedaj 5-80 K; na ječmen doslej 0-60 K, odedaj 2-80 K; na oves doslej 1-43 K, odedaj 4-80 K; na turšico doslej 0-60 K, odedaj 2-80 K. Ta se vidi za koliko je carina pri posameznih žitnih vrstah višja in s tem podraženo žito in moka. Na drugi strani pa je zelo znižana carina na sadje, kar tudi ni v korist našim pridelkom. Čim manjša carina, tim več takega blaga prihaja k nam v škodo našemu sadju.

Naravnost pogubna pa je za nas pogodba v zadevi živine. Srbija bo smela uvažati k nam na leto 35.000 glav govedi, 70.000 svinj v zaklanem stanju, kar pomeni, da v kratkem pade cena naši živini. Naj navedemo razmerje carine med prej in sedaj. Carina za cent žive teže pri eni glavi govedi je prej znašala 60 kron, sedaj pa le 9 kron 40 vinarjev. Pri govedi, ki tehtajo 450 kil, je carina sedaj za 18 kron nižja. Podobno je s svinjami! Pa še nekaj je, kar je škodljivo za našo živinorejo. Premalo je prekrbljeno za to, da se prepreči uvoz kužne živine. In kaj lahko se zgodi, da bomo poleg cene živine dobili še živinsko kugo.

Vsega tega bi ne bilo, ko bi se nekateri poslanci, med njimi Strekelj, zavestno svoje dolžnosti, ki jo imajo do kmeta. In taki agrarci naj rešujejo kmeta?

Male politične vesti.

21. marca. V Kijevu na Ruskem je governer ukazal izgnati 200 judovskih dijakov in vse tiste jude, ki niso pristojni v mesto. — Angleška vlada je izjavila, da bo angleško vojno brodovje do 1. 1911 močnejše ko vse brodovje celega sveta. — Tolstoj, ruski pisatelj, je smrtno nevarno obolev. — Japonska je povabila ameriško brodovje, naj pride na japonsko.

23. Dvoboj med ruskima generaloma Fockom in Kornbowski se ne bo vršil. — Angleški ministerski predsednik je nevarno obolev.

24. Pri včerajšnjih volitvah iz III. razreda na Dunaju so sijajno zmagali kršč. socialci. — Naše vojno brodovje je došlo v Tanger. — Profesor Schnitzer v Monakovem je bil izobčen iz kat. cerkve radi krivih nauk.

26. Italija hoče pomnožiti svoje topništvo in konjenico. — Danes je začela zborovati na Dunaju komisija o davku na žganje. Davek bo povišan za 50 vin. pri litru čistega alkohola.

27. Listi poročajo, da se premesti ravnateljstvo južne železnice iz Trsta v Ljubljano. — Danes se je v moravskem deželnem zboru začela obstrukcija. — Belgijski kralj je nevarno obolev.

28. Avstrijski odgovor na rusko noto je prijazen. Razmere so se torej izboljšale.

29. Danes je bil na Dunaju nemški kancler Bülow.

30. Vlada je odgodila moravski dež. zbor. — V Sebastopolu so odkrili veliko vojaško zaroto. Zarotniki so se hoteli polastiti mesta, ladij, trdnjave in denarja ter uvesti svojo vlado.

31. Delegacije so se odgodile do jeseni. — V Genovi zboruje katoliški shod. Odkrili so pripravljen napad na portugalskega kralja.

S. K. S. Z.

Naše vžigalice! — Naša ljudska organizacija ima svoje vžigalice. Založila jih je „Slovenska krščansko socialna zveza“, ki bo čisti dobiček dala obmejnim Slovincem. Posebno važno je pri teh vžigalicah, da ves čisti dobiček gre za naš skupni namen, ne pa v žep kakoga založnika. Vsakogar izmed nas je zato častna dolžnost, da rabi odselejte naše vžigalice, ki se dobivajo povsod v dosedaj med nami običajnih oblikah. Ob enem naj bodo te vžigalice tudi vidno znamenje vseh naših somišljenikov! Spoznali jih bode po napisu „V korist obmejnim Slovincem“ in po dveh v bratsko pomoč segajočih rokah, ki oklepajo slovensko trobojnico. Slovenski možje in fantje, slovenske žene in dekleta, skrbite, da prodro te naše vžigalice v zadnjo gorsko kočico, osvojite jim srca vseh, vznemite ž njimi ogenj bratskega domoljuba. Zahtevajte naše vžigalice „V korist obmejnim Slovincem“ v vseh prodajalnicah, v vseh tobakarnah, vseh gostilnah! Naj ne bo našega somišljenika, naše somišljenice, ki bi tega ne storila! Vžigalice „V korist obmejnim Slovincem“ se naročajo z naslovom „Vodstvo slovenske krščansko socialne zveze v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 2.“ Po redu, kakor nam bodo dohajala naročila, v istem redu bomo tudi razpošiljali naročene zaboje. Še enkrat prosimo vse naročnike vse citatelje, da izvrše poziv: Naše vžigalice, to vidno naše skupno znamenje, v vsako slovensko hišo, v vsako našo rodbino!

Odborova seja S. K. S. Z. bo v ponedeljek ob 6h zvečer v „Centralu“. Dnevni red važen!

Prihodnje predavanje bo v nedeljo ob 1/2 11 dop. v „Centralu“. Predava g. dr. Lavrenčič o porotnih sodiščih. Predavanje bo vrlo zanimivo.

Novice.

„Slovenska Ljudska Stranka“ ima v deželnem zboru 5 poslancev, združeni agrarci in liberalci skupaj pa devet. — Na laški strani imajo laški liberalci 9 poslancev, katoliška stranka pa 6. — Povdarjati pa je treba, da je tistih 9 agrarnih liberalcev izvoljeni s pomočjo liberalnih Lahov ter brezverskih, proti kmečkih in proti slovenskih socialistov.

Liberalci in posojilnice. — Liberalci napadajo navadno kmečko zadružništvo, posebno pa raiffeisenske posojilnice. Navzlic temu pa jih v zadnjem času tudi sami ustanovljajo. V nedeljo so ustanovili tako posojilnico v Lokavcu. Pazijo naj le, da ne zmrzne koj po ustanovitvi, kakor so zmrzale mnoge liberalne posojilnice na Štajerskem in Kranjskem, ki so bile ustanovljene v zadnjem času.

Somišljeniki! somišljenice! — Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“. V korist obmejnim Slovincem! Kupujte te naše vžigalice!

Kmečka banka. — Novopečeni „agrarec“ dr. Franko namerava osnovati kmečko banko. Najprej radi tega, da preskrbi službe 5—6 uradnikom n. pr. onim na Montu, ki ne marajo več klerikalnega kruha, ker se jim zdi boljši kruh agrarno-liberalne vrste. Potem pa bi rad dr. Franko tudi dobil koga, ki bi mu pomagal prenašati izgube pri raznih spekulacijah. Samemu biti je hudo, to je spoznal dr. Franko lansko leto pri svojih ponesrečenih spekulacijah.

Volitev v veleposestvu. — Pri ponedeljkovi dopolnilni volitvi je bil s 94 glasovi izvoljen Savnik iz Bilj, gosp. Zucchiati je dobil 5 glasov. S. L. S. se volitve ni udeležila.

Imenovanje pri državni železnici. — Uradniški aspirantje so postali H. Lampel v Gorici, E. Pospišil pri ravnateljstvu v Trstu, Teodor Rajčević v Hrpelje-Kozini in E. Voh v Trstu. Premeščeni so aspirant B. Beslan iz Kanala v Gorico, asistent R. Holoubek k ravnateljstvu v Trstu, asistent Jos. Moravec od ravnateljstva k prometni službi v Trstu, aspirant Ad. Kagnus iz Ljubljane v Kranj in asistent Em. Hail iz Skofje Loke v Štanjel za postajenačelnika. Kot volonterja sta vstopila Mih. Cap na Bledu in Rih. Kox v Lescach.

Sramotilec goriških Slovencev — obsojen. — Te dni je bil pred ljubljanskim deželnim sodiščem obsojen v 13 mesečno težko jedo radi hudodelstva, goljufije in poverbe agent Kolenec, ki je ob III. kat. shodu v kolodvorskih ulicah v Ljubljani proval in sramotil goriške Slovence, ki so prihajali s kolodvora. „Narod“ in „Soča“ sta se tega čina veselila. Naj povesta še sedaj, kaj se je pripetilo liberalcu.

Najnovejše o lurskem romanju. — Do današnjega dne je oglašanih že toliko romarjev, da jih za enkrat ne bo mogoče več veliko sprejemati. Več kot 400 jih namreč en vlak ne more sprejeti, ker jih je nemogoče med poljo prenočiti in v naglici na kolodvorih pogostiti. Sprejemajo se torej nadalje samo še moški udeleženci, a tudi le do določenega števila. — Če bo mogoče dobiti še drug vlak, potem bomo oglaševanje zopet odprli za vse brez razločka. Či bo do tega prišlo, se bo razglasilo po naših listih. Po pošti poslane oglasnice bomo sicer sprejemali še cel mesec marec, toda brez vsake obveznosti. Prosimo torej, naj se oglasi vsak, kdor misli iti v Lurd, da moremo presoditi, ali kaže prirediti drugi vlak ali ne. Za prvi vlak se pa ženske več ne sprejemajo.

Drvarjem na znanje. Na veleposestvu v Kutini na Hrvaškem rabijo skoro sto delavcev za neka dela v gozdih. Kdor bi se zanimal za to delo, naj se obrne neposredno na „vlastelinsko upravo“ v Kutini, kjer izve pogoje.

Koroški dež. odbor pogorel. — Občina Sele se je svojčas po svojem zastopniku dr. Brejcu zoper deželni odbor radi odklanjanja slovenskih vlog pritožila na državno, pa tudi na upravno sodišče. Državno sodišče je pritožbi ugodilo že 14. jan., pretekli četrtek pa je bila obravnava pred upravnim sodiščem. Deželni odbor je tudi sedaj zopet pogorel; upravno sodišče je razsodilo, da je deželni odbor kršil svoje dolžnosti kot upravna oblast, ker je občini Sele letni proračun brez rešitve vrnil. Sedaj bo koroški deželni odbor menda zadosti — pedučen!

Tiskovna pomota se nam je vrnila v nekaterih iztiskih današnje priloge. — Namestu „Pojasnio v romanju Lurd“ je pomotoma tiskano „Pojasnio o romanju v Rim“, kar bodi s tem popravljen.

Odbor morskega zdravilišča v Gradežu bo letos sprejel brezplačno 50 škrofaloznih otrok iz naše dežele v starosti 6—12 let. Prošnje naj se vlagajo do 15. maja v mestu potom municipija, na deželi potom okr. glavarstev. Priložiti je domovinski list, zdravniško spričevale, spričevale o cepljenih kozah in ubožni list.

Socialni demokrati — v januarju. — Na Dunaju obstoji velika nakupovalna družba, katere člani so dr.

Beno Karpeles, Ferdinand Skaret, hkrati tudi član in tajnik državnega strankinega vodstva, Ludovik Exner in Karol Newole. Skaret je tudi načelnik socialnodemokratskega konsumnega društva „Vorwärts“ na Dunaju in Karol Newole načelnikov namestnik prvega nižjeavstrijskega delavskega konsumnega društva, ki ima mnogo članov in mnogoštevilnih podružnic. Imenovano konsumno društvo „Vorwärts“ je sporazumno z veliko nakupovalno družbo zgradilo v preteklem letu na Dunaju v XI. okraju lastno prekajevalnico, v katere vodstvo je poklican neki Pick. Kako se godi delavcem v teh prstno socialdemokratskih delavnicah? V njih morajo ubogi delavci delati 16 do 18 ur na dan, pomočniki se placujejo pod tarifom in morajo ob nedeljah v podružnicah odjemalcem streči. To je pač najboljši dokaz za farbanje rdečkarških voditeljev. Govoriti se da seveda mnogo, kritikovati črez mero, obljubovati vse mogoče in nemogoče, a svoja načela udejavljati, to pa ne gre kar tako, da, na tem socijem itak ni prav nič ležede. Saj se je izrazil največji živeči soci Bebel na Nemškem, da socijem ni toliko na tem, da v državnem zboru kaj dosežejo, ampak da ljudi revolucionirajo, jih narede nezadovoljne. Mislili bi tudi, da bodo socialni demokrati dobivali v omenjeni prekajevalnici meso prav poceni, ker je vendar to njen namen. Kaj še? Prav narobe je res. Meseca svedena je izdal načelnik prekajevalnice cenik, v kateri izjavlja sledečo veselo vest: „S tem si vam usojamo predložiti cenik naše prekajevalnice. V najpoglavitejših mesnih vrstah smo znižali cene.“ Tako se glasi uvod. V ceniku pa kakoga znižanja cen ni najti. Nasprotno. V resnici so cene raznema mesu le zvišali, čeravno so pri prejšnjih nižjih cenah imeli lep dobiček društvo in tudi mesarji, ki so društvo zalagali z mesom. Tako so zvišali razne vrste klobas a la frankfurterice po 1 vinar, dunajske salame in takozvane burgenwarst po 20 vinarjev; domače klobase po 4 vin. kilo; pleče po 40 vin. kilo, kuhano pleče pa celo po 1 K od kile. Sedaj pa primerjanje razne govore mastno plačanih demokratskih voditeljev z njih dejanji. Reči moremo, da noben jud ne izkorišča delavstva tako, kakor njih lastni rdeči voditelji. Delavci, odprite oči in ne redite več svojih kolovodij s težko prisluženim denarjem!

Nagla smrt. — Dne 26. marca popoldne je v Kolodvorskih ulicah v Ljubljani najel župnik iz Št. Jurja pri Kranju Anton Kukelj izvoščaka, naj ga pelje v Leoninam. Ko ga je izvošček tja pripeljal, je bilo Kukelja postalo slabo. Izvošček ga je od tamkaj hitro peljal proti bolnišnici, a tja dosledni je bil Kukelj mrtev. Policijski zdravnik dr. Haer je konstatoval, da ga je zadela srčna kap.

Godovi prihodnjega tedna. — Nedelja 5. aprila: Vincencij, spozn.; Irena, devica; ponedeljek 6. apr. Božja Glava; Sikst, papež; Čelestin; torek 7. apr.: Herman, spoz.; Everhard, pušč.; sredo 8. apr.: Albert, škof; Dionizij, škof; četrtek 9. apr.: Marija Kleofa; Domet, muč.; petek 10. apr.: Marija Dev. 7 žalosti; Ezekijel p.; Mehtilda, dev.; sobota 11. aprila: Leon I. Veliki, papež, Batina, devica.

Mestne novice.

Razpisano je na goriški gimnaziji mesto ravnatelja, ker gre dosedanji ravnatelj Friderik Simzig v pokoj. — Na učni knjižnici je razpisana služba praktikanta z letno plačo 1000 K. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov, doktorat ali pa učiteljska skušnja za srednje šole. — Ker je dosedanji katehet prof. Cleri postal knjižničar, je prevzel poduk iz verouka na višji gimnaziji prefekt Ivan Rejce.

„Alojzijevisče“. Dne 20. februarja je v „Alojzijevisču“ odbora seja. Prisotni so bili vsi odborniki.

1. Voditelj prof. Udič poroča o uspehu gojencev tekom prvega polletja. S začetkom šolskega leta je bilo v zavodu 50 gojencev. Nekateri gojenci niso končali semestra z onim vspehom, ki ga je odbor moral pričakovati in za to predlaga voditelj, naj jim odbor da „consilium abundi“. Sprejeto. Na to je sledilo poročilo o religioznem napredku gojencev in je odbor vzel tozadnja izvajanja na ugodno znanje.

2. Blagajnik prof. Učič poroča, da v blagajni še precejšnja suša. Vsak jemalec plačuje povprečno mesečnih 15 K, kar je pri 50 gojencih mesečnih 750 K. Od teh 750 K je treba plačati personalno ekonomijo in služabništvo 60 K mesečnih, tako da ostane za hrano 50 K gojencev in 7 oseb potrebnih za nadzorovanje in ekonomijo 690 K. Na vsako osebo, ki ima v zavodu hrano, pride tedaj le 40 K na dan. S to svoto je nemogoče izplačati, posebno ker so v zadnjem času ne živežu zelo poskočile (truh po 10 K vsak kg). Vsi tedaj predlagajo blagajnik, da se mesečni prispevki, ki znašajo zdaj povprečno 15 K, povišajo na povprečno 25 K, kar je za stalno malo, ako se misli, da je na privatnih stanovanjih tako postrežbo kakor v „Alojzijeviski“ potrebno plačati na vsak način več kot 15 K. Sprejeto.

Darovi, ki so prišli na korist zavoda, so tekom polletja pomagali, da se moglo „Alojzijevisko“ rešiti marsikdaj hujših zadreg. Med darovatelji se naša na prvem mestu častita duhovščina 8.08 K, deželni odbor (podpora za 106/7 600 K, županstva (100 K), privatni (246 K) kakor rečeno so ti darovi pripomogli, da se je zavod rešil ravno hujših zadreg. Na plačilo dolgov, ki omenijo še vedno „Alojzijevisko“ posebno radi novo dozidanega dela učilnice in nove lope se žal pri sedanjih obdobjih ni moglo niti misliti.

Mnogr. Kolavčič predlaga, naj bi se raznih župnijah priredilo pobiranje pravnih pridelkov na korist „Alojzijeviski“. Isti gospod je poskusil storiti to s Solkanu in vseh je bil tak, da smo priporočati prav topla ta način pobiranja. Zavod bi imel od naravnih pridelkov zelo veliko korist in vodstvo za vse take darove posebno hvaležno.

3. Konečno je odbor sprejel 3 nove jence v zavod. Ker ima „Alojzijevisko“ viden namen vzgajati slovensko mladino v versem duhu in jo po možnosti pripravljati za duhovski stan, mislimo da je dolžnost vsakega zavednega slovensko-mislečega Slovenca, podpirati svojih najboljših močeh ta človekoben zavod.

Od 1. aprila naprej so v zavodu prodajalne jestvin zaprte že ob 12 zvečer.

m Kmečki shod v Gorici. V nedeljo 29. marca je imelo „Slovensko vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine“ v Gorici izredno občinsko v restavraciji „Central“. Zbralo se je lepo število goriških kmetov. P. n. predsednik Dominko je poročal o stanju društva, ki je ugodno. Dr. A. Pavlica je na to obširno govoril o deželni zavarovalnici za govejo živino. Na njegov predlog so zborovalci sklenili pristopiti k deželni zvezi kot priška krajna podružnica.

m Kuhinjska šola. Vsi tedaj podinjanja hiše, v kateri se je nahajala kuhinjska šola, se je morala ista zapreti do časa, ko ne bo nova stavba končana, kar se zgodi proti koncu poletja. To se daje znanja spoštovanim gg. gostom in pa nim gospodinjstvom, ki se nameravajo učiti kuhanja v kuhinjski šoli. Čas zvečerne otvoritve se naznanja v naših listih.

m Lekarne v mestu. V nedeljo 5. aprila popoldne sta odprti sledeči lekarni: Cristofaletti in Gijubich. — Isti dve lekarni imata nočno službo od 5. do 12. aprila.

Iz goriške okolice.

Žalostna Savnikova slavnost v Biljah.

Na dan izvolitve v ponedeljek so napravili g. Savniku veliko slavnost. Včer je bila razsvetljava in vriskanja živio-klicev je bilo Bilje polno, vmes pa gmeli možnarji. Bodimo pravični, priznati mora vsakdo, da je bila svečanost lepa in popolnoma prearemo, da je spetam padel med živio-klice g. Savniku tudi marsikateri medklic in zalenje „Slov. Ljudski Stranki“. Če bi bilo ostalo pri tem, bi bilo še vse dobro. Vendar moramo za žalostjo priznati, da je lepa slavnost ta večer spremenila v krajno surovost. Vince je tedaj, da je bilo kaj, in mnoga vedno ena grla so začela sipati svojo olkoinimiko. Vse se je spremenilo v najnevarnejše blatenje in napadanje „Slov. Str.“ in njenih pristašev, posameznih poštenih Biljencev in Nebiljencev, duhovščine in vseh, ki niso liberalci ali

agrarci, kar je pa danes že eno in isto. Razgrajati so vmes tudi strašno preklinjali po slovensko, a še bolj po laško, in čula so se bogokletja, da so vstajali poštenim ljudem lasje po konci. Tudi ni pustila ta pijana druhal pri miru nobenega poštenega človeka in razsajanje pred hišami naših mož je bilo grozno.

Miru ni bilo celo noč. O polnoči so prišli navdušeni pivcepci prepevat tudi g. kuratu, ki je pa izjavil, da mu je žal, da jih ni imel sreče slišati, ker je pretrdno spal. V terek so udeleženci slavnosti ubivali klin s klinom. Mislili so si pač, „pijmo ga saj nič ne stane!“

Popoldne se je zopet začelo živahnejše življenje zlasti po krčmah, zlasti v Nemčevi v vasi. Glavnim razgrajčem se je zdelo, da so še premalo pokazali navdušenje za liberalno stranko in sklenili so ponedeljkovo slavnost pripeljati do vrhunca — surovosti in divjosti, in ta konec je bil:

satansko norčevanje iz krščanskega grobeba.

Poštenemu kristjanu je grozno opisovati te peklenške grdobije, ki vpijejo proti nebu! V gostilni Jožefa Nemca v vasi („pri rdeči hiši“) so pripravili vse in od tam se je začel vneboapijoči „pogreb“ po vasi. Na lestvo je legel za mrliča 25 letni Stanislav Frančičkin ki je predstavljal g. Berbuča, in držal po konci zastavo. Lestvo so nesli 4 fantje, spred pa je šel kot duhovnik župana in poslanca lovski čuvaj Rok Čuk, ogrnjen s pisanim namiznim prtom. Na glavi je imel duhovnikovi podobno trivoglato kapo, v roki pa šop „Soč“ namesto obredne knjige in prepeval „libera“ in „miserere“, kakor je pač znal posnemati duhovnika.

Pred tem čudnim „patrom“ so nosili balončke s svečami, okoli „mrliča“ in za njim so se pa razvrstili drugi čedni spremljevalci z odkritimi glavami, ki so molili in se tako še iz molitve norčevali. Razume se, da je drlo zadej tudi polno otrok, in sicer tudi več šolskih otrok. Žalostni spreved se je pomikal po celi vasi, mimo županove hiše in dalje do cerkve. Pošteni ljudje so vili roke in se grozili ob tem bogekletnem pogrebu in zapirali hišna vrata. Ko je prišel spreved do pred cerkve, so položili „mrliča“ na kamnito mizo pred krčmo Leonarda Nemca in vsi so poklekali okoli mize s hrbtom proti cerkvi. Nesramni „pater“ je začel peti „libera“, slednjič pozval navzoče: „Molimo za „ranjkega“, molil Oče naš in potem je šla vsa druhal v krčmo pit, tulit in razsajat. Potem so se zopet zdignili in odšli, kakor so prišli, nazaj proti vasi. Pred podobo „Brezmadežne“ pred šolo so položili zopet „mrliča“ na tla in molili za nj, potem so šli dalje mimo županove — poslančeve hiše in se izgubili v Vovkovo krčmo.

Dosti smo že slišali, a o taki podivjanosti še ne, in to na deželi med krščanskim ljudstvom! To presega vse hudobije. Tako bogokletno počenjanje se mora maščevati. Bog se usmili! Zjaj vidimo, kaj pomeni liberalstvo, zdaj vidimo, kako nedolžni božji volki so agrarci. Pa naj še kdo taji, če more. Ako pojde tako naprej, nas je strah misliti na prihodnost. Eno je pa gotovo, da bo namreč liberalizem še naprej in naprej ril in kužil naš narod, zlasti našo mladino, ako se mu ne bomo uprli v svo silo. Vestni kristjani pač vedo, kaj je njihova dolžnost in zato vsi roko na srce in vsi na noge, dokler je še čas, in ne odnehati, dokler vi zmagovalno ne poneseš pokopat „mrliča-liberalizem!“

Ne rečemo nič čez Savnikovo hišo, vendar mislimo, da g. župan in poslanec Savnik ne more biti preveč vesel te svoje slovesnosti in tudi se ne more ponášati s svojimi slavic, pač pa ga je gotovo sram. Vendar vprašamo, kdo je začel te nove razprtije v občini in kdo je sokriv te posurovelosti? Odgovor ni težek!

Kakšen bo zadnji konec tega pogreba in slovesnosti, bomo že sporočili. g V nedeljo v Gorici predavanju „Slov. kršč. soc. zveze“ v Central. Predava dr. Lavrenčič o porotnih sodiščih.

g Iz Oseka. — Bivši dež. poslanec in prvi župan v županiji Osek-Vitovlje g. Josip Faganel se je odpovedal županski časti. Bil je dve dobi dež. poslanec za goriško okolico. V eni dobi bil je namestnik dež. odbornika in ko se je Osek-Vitovlje uredila kot samostojna županija, prvi župan v tej občini. V daljnih krogih je znan ko zagovornik

kmečkih koristi. Bil je tudi dolgoletni čestni odbornik in zastopnik v c. kr. okr. š. svetu. On se je posebno trudil in doglal potrebne obravnave, da se je ustanovila samostojna duhovnija v Oseku. Po njegovem delovanju za blagor občine ga je ljudstvo štel za svojega očeta. V vsem svojem delovanju se je vedno skazoval strogo vernega moža. Ta njegov nastop mu je za neko dobo nakopal nasprotovanje soobčanov; pa mož se ni vdal dasi so ga bojkotirali! Kot deželni poslanec se je mnogo trudil za koristi kmečkega stanu in kot župan pa za blagor svoje domače občine. Preje že je bil večkrat župan peterih katastralnih občin v Šempasu in ga ima še sedaj vse ljudstvo v najboljšem spominu! Leta in bolehnost so ga privedla do spoznanja, da ne more več dovolj uspešno delovati za blagor občine ter je vsled tega izročil vodstvo županstva prvemu sedanjemu podžupanu g. Antonu Košuta iz Vitovlj h. št. 57. Blagemu možu je vse kmečko ljudstvo naše dežele hvaležno za njegovo delovanje v dež. zboru, še posebno pa mu je domača občina hvaležna za njegovo uspešno delovanje v njen prid! Težko bomo pogrešali njegovega modrega delovanja! Žalimo mu pa življenje in zdravje do najvišje mogoče starosti!

Iz ajdovskega okraja.

— a V Lokavcu je zelo oslabil naš g. vikarij, tako da je moral stopiti v začasni pokoj. Bog daj da bi zopet okreval in sprejel službo.

a Sodnija. Slišijo se razni glasovi, ki pričajo da ljudje si želijo sodnijo bolj v sredini. Zato je več vzrokov, kateri bi se morali vpoštevati. Sploh je občinstvo nevoljno na Ajdovce, ki ne znajo drugega kakor klicati ljudi v svoje štacune in potem se jim še posmehujejo.

a Vipavska železnica. Čuje se razne pritožbe. Na Batnjski in kamenski postaji primanjkuje že dolgo časa listkov do Št. Petra. Tudi vozni in brzovozni listi so le v ital. in nemškem jeziku. Prosimo da se odpravi take nepravilnosti. V maju se prične novi vozni red; pravijo pa, da bodo vozili vlaki že bolj zgodaj in pozno kakor zdaj. Če bi bil da se doseže, da bodo imeli vlaki zvezo nesamo s Trstom, ampak sploh z bohinjsko železnico.

a Zlati časi. Strekljivi volivci se „trošajo“ da zdaj ne bo več potreba plačevati ne davkov ne obresti, ne dolgov in ker je poglavitno tudi ne „rimskih hlapcev“. Kaj ne vse za svobodo.

a Iz Brji. V „Soči“ in „Primorcu“ vedno beremo tiito neumno hvalisanje liberalne zmage. Tudi naši rdečkarji kažejo veselje nad to zmago. Noč in dan tulijo okrog. Posebno mladina okrog generala se odlikuje. Ta „general“ širi omiko na Brjah s pomočjo „Soče“. Hvalijo se, da so zmagali brez agitacije. O rdeči general, ali se niste vozili s tistim ciganskimi kljusetom vsaki dan na volišče ter med poljo pobirali bolnike po posteljah? Take ljudi ste tirali tja, ki že dve leti niso mogli k sv. maši. Ali vam ni neki mož rekel: „Kaj mi bodo pa ljudje rekli; če gram volit, ko niti k maši ne morem?“ In vi ste mu smehljaje odgovorili: E, „kaj maša, če greste ali ne. Danes pa vas peljem v karoci, kakor škofa“. Sedaj bomo videli, če bo tudi k sv. maši tako pridno vozil bolnike. Tudi slaboume ste tirali na volišče in zanje pravico reklamirali. Sicer pa gliha vkup štrih! Pa se še upate reči, da niste agitirali. Tistih 5 kronic, ki ste jih dali zažgati na vrhu Čvna, je pa zgerelo na čast našega posl. Berbuča.

a V Selu je bil hud voliven boj. Vse, kar liberalno leze in gre, je bilo po koncu. Celu namazani ženski liberalni jezički niso mirovali. Posebno so obdelavali „Falantiča“, ki je delal za rojaka Berbuča. Neki velikan je hujskal liberalce, da planejo na „Falantiča“, a drugi dan se mu je dobrikel. Za Berbuča je bilo v Selu sicer le 5 glasov, a vendar je zmagal Berbuč. Glejte torej 5 volivcev ima svojega poslanca, vi drugi ga pa nimate nobenega.

a Cekova agitacija v Selu. Cek se vedno zaletuje v batujako Izobraževalno društvo. Nekega dne si je izvolil neko novo žrtv; a se mu ni posrečilo. S svojimi nauki je hotel prepričati mater deklice podpornice našega društva, češ, da se hčerka ne bo mogla poročiti, dokler je v našem društvu. Naj se izbriše iz tiste knjige. — No, svetujemo ti Cek, da pustiš druge ljudi na miru. Glej rajši,

da se sam rešiš iz neke druge knjige. Cek pravi tudi da mu klerikalec že od daleč smrdi. Čudno potem, da zamore Cek prenašati smrad, ko je vendar vsak dan v klerikalnih hlačah.

a Iz Dol-Otlice. Dopisnik „Soče“ dne 24. suša jako blati in sramoti naše moše. No, poznamo ga njega in njegovo klapo. In ta torej, ki se je odebelil na občinske stroške, si upa vreči v obraz psovke našim možem. Očita jim, kako so agitirali. To mu povemo, da so agitirali pošteno in se niso posluževali takih sredstev, kakor liberalci. Dokaz za zdaj samo to, da so učiteljica na dan volitve stale pred šolo in vsiljevale liberalne glasovnice možem, v šoli pa je bila volitev. Kaj pravi na to volivni zakonik? Le pazita naj se ta metuljčka, da ju kaj ne doleti! Razven njih pa je bil v volivni sobi liberalni gospodič. Drži se kakor bi že vedel, kje mu glava stoji. Kdor bi ga videl, bi gotovo mislil, da stoji pred akademikom devetnajste šole, no, saj menda študira že dvajset let. V gimnaziji se je metal z Latinci, pa bil je premagan. V realki je menda zračunal na minute, koliko časa je že zapravil. Le potrudite se k njemu, pove vam gotovo. Zdaj menda hoče vstopiti v „fejšnarski“ stan, tam sedaj misli, da mu bodejo zajci sami leteli v puško. Ta fant je tudi pri volitvi hotel imeti besedo celo drugim možem je hotel zapovedati. Eien mu pa pravo zasude pod nos: „Ti si slabši kot drvocepec!“ In kakor bi trenil bil je tih. Na splošno pa povem dotičniku, da se nikdar ni treba tako držati na vasi, ker ga vsi dobro poznamo, kot slab „sovd“.

Iz kanalskega okraja.

kl Strah v zraku in topova krogla. Iz Avč. — Dae 31 t. m. okoli 9. ure jutraj slihal se je pok in brančanje v zraku. Nekateri pravijo, da je prišlo od severne, drugi pa od zahodne strani. Pok in šumenje pa se je slišalo po več občinah. Vsi, ki so bili zunaj, so se pogovarjali, kaj more to biti. Popoldne pa je neki tukajšnji posestnik, ki je v svoji senožeti pol ure od vasi delal, prinesel v vas novico, da je padlo kos topove krogla, ki je ranila tam stoječo sadno drvo in se zarila 15 cm. globoko v zemljo. Mož s svojim 6. letnim sinom je bil oddaljen približno 10 m. Mož od strahu ni hotel krogla izruti. Šele ko je prišel še en drugi, sta jo izdrla iz zemlje. Krogla tehtla 1 kg. 18 dkg., dolgot približno 15 cm. debelost pa 5 cm. Druge nesreče ni bilo.

kl Anhovo. Kakor povsodi, tako so tudi pri nas delali liberalci, da bi zmagali. Glava vseh pa sta bila neki starešina, ki rad gleda v kozarec, in en gostilničar Juh. Prvi je hodil okrog z vso gorečnostjo, drugi pa listkom v roki za njim. A za našo občino se jim nujin preveliki trud ni obnesel. Kljub grozni agitaciji je bila večina glasov oddana možem S. L. S., za kar gre vsa čast in slava vrlim možem in mladeničem, ki se niso dali moliti od vina polnih duhov. Ko je po ožji volitvi splošne skupine izredela zmaga rdečih liberalne - agrarne stranke, je razobesil gostilničar Juh zastavo na svot „parton“. A kmalu jo je spravil. Obžalujemo ga radi nesreče, ki ga je zadela na osmino potem in želimo, da bi slovo dal svoji „liberalski veri“.

kl Nesreča ali zločin? — Dne 21. marca so našli pri avškem železniškem mostu v jami „Toplice“ mrtvega 66 letnega posestnika Jožefa Pertovta iz Vihovc, občina Kal. Prejšnji dan je šel obiskat nekega prijatelja. Ko se je vračal je najbrže v temi padel v jamo. Pri njem so našli listnico s 540 kronami, blizu pa je ležal mošnjček z 280 K.

Iz tolminskega okraja.

t Podmelec. Dne 29. marca t. l. je imelo naše izobraževalno društvo prvo predavanje. Predaval je domači g. župnik o krivih pojmihi, ki jih ima novodobni svet o izobrazbi. Za njim je nastopil g. predsednik Štefan Božič, kojega govor je dal povod, da je g. kaplan Nikolaj Sedej pokazal Bismarka v pravi luči, namreč kot Prusa in edino le Prusa od kože do mozga. — Članov šteje že petdeset. — Prihodnjio nedeljo bo zopet predavanje o rajfajznovkah.

Naši podmelški „zamorci“ se perejo „Primorcu“, pa perejo se brez uspešno. — Poznamo jih! — Spadajo

med dvanajst tisoč zaznamovanih — z brezbarvno (agr.), mavrično (lib.), zeleno (ital.) in rdečo barvo. — Pišejo t. j. lažejo o „anonimnem“ pismu na Logarščane; pismo pa ni bilo anonimno, ampak, kakor je „Gorica“ sporočila, z župnikovim podpisom vred ponarejeno, torej v resnici — liberalno volilno sleparstvo. Pismo seglasi tako-le:

Podmelec 7. III. 908.

Genjeni gospod!

Andrej Borovničar Košan na Logarskem.

Naznavjam Vam in obenem Vas prosim da naznanite vsem sosedom Logarščanom, da volitve na Ponikvah za radi slabega vremena ne bodo v ponedeljek ampak v torek 10. marca t. l. to sem izvedel iz Tolmina od komisarja prosim pošlite enega Vaših sinov da to pove vsem sosedam.

Pozdrav Vam

Ivan Kovačič

župnik v Podmencu

Liberalizem je res tak, kakor ga je naslikal neki dober poznavalec te pošasti, namreč: Glavo ima svinjsko, na glavi cilindar, okoli vratu rdečo ovrtnico, život kačji, noge konjske, namestu kopit lakirane čevljičke in — zelen rep, pa samo na Goriškem!

Sleparsko pismo volilec na Logarščih je navdahnula liberalna glava, pisala pa ga je liberalna desna roka. —

Kakšni ljudje nosijo med našimi liberalci, zvonec, o tem je za enkrat bolje, da ne izve širji svet.

t Nesreča pri delu — 19 letni Jožef Trušovec iz Št. Viškegore je v soboto delal na polju. Na njivi je bila velika skala, ki je ovirala oranje. Hotel jo je razstreliti. Pripravil je mino in zažgal, na kar se je odstranil. Ker pa dolgo ni počilo, je mislil, da je ugasnilo in je šel pogledat. V tem hipu pa se je skala razletela in ubogemu Trušovcu razbila ves obraz. Prepeljali so ga v bolnišnico. Zdravniki pravijo, da bo imel obraz vedno pokvarjen; v nevarnosti je pa tudi njegov vid.

t Izpod Črne prsti. Dne 9. marca na dan volitve sem prišel v Hudajužno. Tu je bilo zbranih že mnogo mož volivcev. Šum od govorjenja je bil velik. Posebno en liberalci je kričal: Prav, vam je klerikalci, da ste prišli, bodete lažje vlekli kozo v stroj. Mi naprednjaki smo jo prijeli za glavo, vi pa za rep. V istem hipu je bila pa proglašena volitev Gromoviti klici: „Živio naša Slovenska Ljudska Stranka!“ so zagromeli okrog in okrog. Eden naših mož pa je zaklical širokoustnemu liberalcu: „Sedaj boste boste pa vlačili kozo v stroj.“ Liberalci je pa sedaj na mesto kozo, prijeli sebe za glavo in med smehom izginili.

t Iz Zatominia, 30. marca. — Dne 28. t. m. je umrl pri nas Jožef Leban, po domače Škuder, star 52 let. Bil je bolan le malo časa. Previden je bil lepo s sv. zakramenti za umirajočce. Zpustil je ženo s tremi mladoletnimi otroci. Bil je skoro 15 let podžupan, cerkveni ključar, več ko 20 let odbornik pri mlekarici, kjer je sam vodil vse račune. Bil je rajnik priden gospodar in pobožen kristjan, ki je vsak večer molil rožni venec. Danes dne 30. marca je bil pogreb, kakoršnega se Tolminu malo vidi. Udeležilo se je pogreba obč. starešinstvo, potem vsi Zatomci, vsi možje, fantje, žene in vse polno drugega ljudstva. S tem smo pokazali, kako smo ljubili rajnika in da se zavedamo, da smo v njem izgubili značajnega moža. Končam z željo: Bog nam daj več takih mož. Rajnik naj pa počiva v miru Gospodovem!

t Podbrdo — Slučajno sem dobil kos „Soče“, kjer je bil konec članka „Iz baške doline“. — Kar se tiče nauka za moše, moram dotičnemu dopisniku, kateri očitno ni bil pri nauku pojasniti sledeče: Podpisanihni prišel razlagati možem o volitvah, mu pač ni bilo treba, pač pa je rekel tako: Vem, da ste radovedni (bilo je drugo jutro po volitvi), kako so volitve izpadle, in sem vzel listič in naznanil številke, to je bilo vse kar se volitve tiče. Res se je med tem, tedaj naprednjak, Jakob Torkar, ki je sedel v zadnji klopi na koncu vzdignil in šel iz cerkve kamor se je hitro povrnili. Župniku ni nič rekel in podpisani ga tudi ni slišal, tedaj mi ni bilo treba utihniti, ampak sem poduk nadaljeval.

Kdor pride iz slabega namena v cerkev je pač boljši, da zunaj ostane.

Postajenačelniku se pa nimam ničesar zahvaliti.

Val. Kragelj, župnik.

t Iz baške doline se nam poroča, da je c. kr. ministerstvo za poljedelstvo na prošnjo županstva v Hudajužni pooblastilo z odlokom z dne 22. svedana 1908. št. 7327/622 gosp. Josip Koršiča c. kr. rudarskega svetnika v Idriji, da preišče opuščene rudne jame pri Hudajužni, da bi se začela zopet kopati ruda. Želeli bi bilo, da bi bil dober vseh, da bi imeli ljude doma zaslužek, ker sedaj morajo hoditi daleč po svetu si kruha služiti.

Iz cerkljanskega okraja.

c Vabilo k občnemu zboru „Slov. kat. izobraževalnega društva“ v Cerknem kateri se boče vršil dne 5. aprila t. l. v dvorani „Gospodarskega doma“ takoj po popoldanski službi božji. Dnevni red: 1. Pozdrav načelnika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blaginika, 4. Poročilo knjižničarja, 5. Volitev odbora, 6. Slučajnosti. Odbor.

c Liberalci in posojilnice. Na dopis iz Cerknja v zadnjem „Primorskem listu“ o „klerikalnih posojilnicah“ se je začel Gabršček hitro opravičevati v „Primorcu“ od 27. 3. 08. svojim somišljenikom v Cerknem in piše doslovno: „Dopisniku iz Cerknja v „Prim. listu“ ni včas tamkajšnja dobra kmečka posojilnica, zato hče iz našega članka o klerikalnih posojilnicah izvajati to, kakor da bi bili mi obsodili omenjeno posojilnico za nepotrebno. Bedakovič! — V Cerknem so razmere sile v to, da se je ustanovila naša kmetiska posojilnica. Potreba jo je rodila, po potrebi nastanejo še druge posojilnice — klerikalci jih ustanovljajo pa le v politične namene! — Kaj ne, odgovor in modrovanje vredno deželnega poslanca. Sicer mi radi priznavamo, da Gabršček pri omenjenem uvodniku ni mislil na cerkljansko „Kmečko“ posojilnico in tudi ni najmanjše slutil, da bo zadel v živo cerkljansko naprednost; a vendar se je to zgodilo, če tudi preko Gabrščekove volje; in tega sedaj ni mogoče več utajiti, četudi zdaj pri pomankanju stvarnega odgovora na našo notico v „Prim. listu“ meče okoli po svoji stari navadi z „bedakoviči“ itd. Tudi radi priznavamo, da je rodila „Kmečko posojilnico“ potreba. Minuli so namreč oni časi, ko so bili naši ljudje tako nevedni, da so si izposojevali denar po 12 od sto od naših denarnih oderuhov-liberalcev, ki so ravno ta denar imeli na posodi iz „Mestne hranilnice“ v Ljubljani po 6 od sto. In ko je cerkljanska „Hranilnica in posojilnica“ rešila marsikatero reveža iz rok teh poštenih oderuhov, ki so s tem izgubili prigrlojane obresti, jih je pač le sila primorala, da so skrbeli in iskali dobička od svojih kapitalov, in ta sila je rodila „Kmečko“ in ta sila je bila tako močna, da imajo sedaj pri „Kmečki“ zvonec možje, ki so še pred dvema letoma vpili, da je združništvo največja nesreča za kmeta. Drug namen in potrebo, ki je „Kmečko“ rodila, pravemo prihodnjič, ako Gabršček želi! Capito!

c Dve izjavi. — Izjavi. — O podpisnem trdijo nekateri brezvestni ljudje, da je bil pri deželnozbornih volitvah podpisen od č. vikarja v Orehek. Nasproti takim govoricam izjavljam, da je vse laž, kar govorijo. Res pa je, da sem prostovoljno šel na volišče, ter po svoji vesti volil poslance za deželni zbor.

Jesenica, 24. marca 1908.

Anton Čufar, posestnik v Jesenici.

— V Cerknem so razširili neki obskurni ljudje govorico, se sem pri zadnjih deželnozbornih volitvah podpisal volilca tretjega razreda Antona Čufar iz Jesenice št. 38. Nasproti tem ljudem izjavljam, da bom proti vsakemu, ki bo dalje širil to laž, sodnijsko postopal.

Orehek, 23. marca 1908.

Franc Hiliš, vikar.

c Iz Otaleža. — Ker se govori, da sem agitiral za liberalne kandidate in jih tudi volil izjavljam: Ni res, da bi bil agitiral. Moj brat mi je dal eno glasovnico, učitelj Matelič pa 5, katere pa še vse imam. Volil sem kandidate S. L. S., kar mi potrjuje lahko dve priči naše stranke. Kakor sem volil sedaj, bom volil vedno. Ne menim se za liberalne in socialistiške neumnosti; za njihovo klepe-

tanie se menim kakor luna za pasje lajsnje. — V Masori 11. marca 1908.

Andrej Ambrožič, št. 209.

Iz kobarškega okraja.

kd Čudna ovca. Iz Krna: Ovca tukajšnjega posestnika Jakoba Sivec je imela štiri jagnjeta. Tri so ostala živa. Pač redek slučaj.

kd Po krnski šoli že pajki predejo. Bo treba malo notri pogledati. Tudi šolsko uro bo treba „spucati“, ker ima večkrat rujava koleša. Čelo policijska ura je malce večkrat čez polnoči, pa se je nihče ne usmili. Bomo že še videli, kako bo, ter bomo sporočili.

kd Kdo je zab? Ali že veste, možje volivci, ki ste volili kandidate S. L. S., da ste vsi vi: „zabiti, neumni, mračnjaki in nerazsodni?“ Tako so vas imenovali prosvitljeni Kobaridci. Zlasti vi vrli Libušenci in Drežničani, ki ste na tako sijajen način pokazali svoje pravo prepričanje in se niste dali terizirati od nekaterih denarnih veljakov. Mi si dobro zapomnimo te naslove. Osnujemo si posojilnice in druga društva, da bomo tako neodvisni od vašega liberalizma, neodvisni tudi od vaših boteg in žepov.

Iz komenskega okraja.

km Pes rešil gospodarju življenje. — V Kostanjevici na Krasi zgodil se je dne 28. marca čuden slučaj. Kamnar A. Urdih, po domače Balič, je delal v precej globokem kamnolomu, ko zasliši da cvili njegov pes. Nekaj časa posluša, ko noče uboga žival prenehati in vedno bolj laje, gre pogledat, kaj se mu je pripetilo. In glej uboga živalica se je vlovila v neki skopec. Ko Urdih reši ubogega psička, gre zopet na delo. Ali kako se prestraši, ko zagleda, da je med tem padel debel kamen ravno na tisto mesto, kjer je prej on delal, in mu zasul vse orodje. Tako je le po čudnem naključju ušel gotovi smrti.

km Ta bo lepa. Govori se, da Štanjelci in na spodnjem Krasi Vojščičanje ne dobe nič vode, ko se napravi oni vodovod (kanal) od Nanosa po Krasi! Kaj bo to? Tedaj še vode ni! Že niste prav volili!

km Po Krasi je močno agitiral za g. Jos. Štrekeljina nek dohtar volčje-grajski. Kaj marljivo je letal po hišah in lovil zlasti v volitve kmečkih občin. Doma, doma naj bi bil, in raje zdravil ljudi, zlasti zdaj ko je polno hripe po hišah. Pa več meštirjev ko kedo zna, bolje je! Je že anti to več neslo!

km Iz Sute. (Kaj ljudje pravijo?) Pravijo, da še ne pomnijo take slovesnosti v čast sv. Hilariju, kakor letos. Streljalo se je že 15. marca zvečer, 16. pa celi dan. K tej slovesnosti je največ pripomogel neki kosmati Farlan. Pravijo, da je vse komensko starešinstvo ta dan pri njem pilo. Pravijo, da je en starešina zunaj zaspal. Ko se je zjutraj prebudi, pravijo, da je opazil, da se mu je iz žepa posušilo 50 kron. Pravijo tudi, da je liberalno vino drog. Pravijo, da so tudi v Volčjemgradu streljali. Bili pa so, kakor pravijo, zelo neprevidezni. Streljali so preblizu stanovanj. Pravijo, da so se dogodile tam nesreče pri živini. Pravijo, da imajo tam 7 mož v komenskem starešinstvu; a da so vsi Janezi, pravijo Komenci in se smejejo revam.

S tržaškega ozemlja.

ta Napad na duhovnika pred oltarjem. — V cerkvi sv. Justa v Trstu je v torek zjutraj umobolni pastir Ivan Košanec napadel z nožem kaplana Ivana Marsicha, ko je isti po sv. maši stopal od oltarja v zakristijo. Ranil ga je v trebuh, da so se prikazala čreva. Duhovnika so že operirali ter je upati, da okreva. V cerkvi ob 7. uri zjutraj je bilo le malo ljudi. Ko je duhovnik zapuščal oltar, vrže se napadalec nanj ter mu zasadi nož v spodnji del telesa. Cerkovnik je rešil duhovnika. Drugi ljudje so izvili napadalcu vož ter blazneža obdržali, dokler niso prišli redarji. Napadalec je bil že v norišnici. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, je rekel, da je hotel maščevati prestolonaslednika Rudolfa. Ranjeni duhovnik je doma iz Kopra ter nima sovražnikov. Napadalec je 54 let star in doma iz koprške okolice.

Napadalec Košanec je bil že v norišnici St. Daniele v Furlaniji. Da je prišel tje, pripisuje duhovščini, ki jo zbog tega

sovraži. Pred leti je napadel dekana v kavcah. Tudi sedaj je rekel, da mu je da ni zadel njega. Stanje ranjenega duhovnika, ki je pomožni katehet na ženski liceju, je zadovoljivo. Škof je vnovič poslal oskrnjeno cerkev.

Za izobrazbo.

Organizirati (organizem, organizacija) — beseda grškega izvora. Organ pomeni orodje posebno pri rastlinah, živalih. Tudi človeška družba je ne živlega kot celota, je organizem t. j. zbitje, orodja so posamezni stanov. Organizirati se pravi torej združevati posamezne človeške stanov na tak način da postane koristno orodje člove. druž. Naše organizacije so različna društva, gospodarska in izobraževalna.

Secesija, — latinska beseda, pomeni — ločitev. Če en del v kak družbi noče več sodelovati z drugimi in pustiti prostor, kjer se deluje, napravi secesijo. V goriškem deželnem zboru bila secesija takrat, ko so Slovenci pustili deželno zbornico, da bi pribor slo. narodu pravic, ki mu pripadajo. Ko pa je dr. Toma kršil edinost med poslanci, ta „secesija“ ni imela uspeha.

Glasnik „Goriške zvezde“

gz „Goriška zveza“ poroča, da modra galica že došla. Cena zajamčeno blagu angleške vrste se je določila na 68 K kvintal. Kmetovalce vabimo, pohite z naročili, ker je cena modri galici zelo ugodna.

Vino na prodaj

Podpisani priporočam svoj zalogo 80 hektolitrov pristnega naravnega vina gg. krčmarjem, velečastiti duhovščini in drugim zasebnikom. Cene zmerne. Kdo želi kaj več vzeti na zahtevo pošiljajo vzorci.

Anton Stibilj

Ustje 80 — p. Ajdovščina

Tržne cene

1. aprila 1908 v Gorici.

	K
Pšenica q	22
rž q	17
ječmen phan q	27
ječmen neophan q	17
oves q	20
turščica q	17
ajda q	18
grah q	52
fižol q	28
slama v snopih q	6
slama prosta q	5
seno q	9
krumpir q	8
vino belo na debelo hl	32
vino črno na debelo hl	37
vino belo na drobno hl	72
vino črno na drobno hl	30
jesih l	1
mleko l	1
petrolej l	1
meso volovsko kg	1
meso kravje kg	1
meso kostrunovo kg	1
meso svinjsko kg	1
teletina kg	1
riž fin kg	4
riž navaden kg	3
moka pšenična fina kg	3
moka pšenična navadna kg	3
moka turščina kg	3
testenine kg	1
slanina kg	1
maslo kuhano kg	2
maslo surovo kg	2
olje fino l	1
olje navadno l	1
sir fin kg	3
sir navaden kg	2
zelje kislo kg	2
repa kisla kg	2
sladkor kg	8
drva kub. meter	8—9
ogljje q	3
premog q	2
purani komad	5
kapuni	4
kokoši	2
jajca	2

Pojasnilo o romanju v Rim.

Za sedaj je romarski vlak gotov. Ker se je pa oglasilo še mnogo drugih, bo mogoče morda napraviti še drugi vlak. Za danes le sledeča pojava.

1. Kdaj pojdemo? Odrinemo v ponedeljek 12. maja; vrnemo se v soboto 23. maja. Romanje se bo torej vršilo v Marijinem mesecu. Trajalo bo 13 dni. V Lurdu bomo 4 dni.

2. Kje pojdemo? Po to-le črti: Ljubljana—Beljak—Franzenfeste—Inomost—Einsiedeln—Luzern—Bern—Genf—Lyon—Avignon—Celle—Toulouse—Tarbes—Lurdes (Lurd). — Nazaj večinoma po isti črti. Samo iz Lyona napravimo (v severozahodni smeri) skok v Paray-le-monial (Parelemonial); in skozi Švico gremo nazaj deloma po drugi preko Freiburga in Zürichs.

Poleg Lurda bomo obiskali še tri velike božje poti: Einsiedeln v Švici, Fourvier (Farvie) pri Lyonu in Paray-le-monial, kjer so je razodelo Jezusovo Sree. Na vsaki se bomo pomudili po en dan in ondaj opravili svojo pobožnost.

Nekateri bi morda želeli, da gremo nazaj po čisto drugi poti kakor tje. A tega ni treba, ker se itak ne moremo peljati vedno po dnevi. Tako potovanje bi bilo namreč mnogo daljše in dražje. Skrbelo pa se bo kolikor mogoče, da kjer se peljemo enkrat ponoči, tam drugič podnevi, da se kolikor moč vse vidi.

3. Kdo bo vodil romanje? Tehnično vodstvo ima v rokah g. Stefan Bolla z Dunaja, ki je sprejemal romarje v Lurd že devetkrat, ima torej dovolj skušnje in ga njegovi udeležniki hvalijo, kako izvrstno vse uredi in izpelje.

Koliko bo stalo? I. razred 520 K, II. 400 K, III. 250 K.

V tej vsoti je obseženo vse: vlak in vsa preskrba in postrežba na potu: hrana (od Inomosta dalje do Inomosta

nazaj), prenočišče, vozovi za romarje in njih prtljago itd.

a) V vagonih bodo:

potniki I razreda po 4 v enem kupeju

II. " " 6 " " "

III. " " 8 " " "

b) Vozovi bodo pripravljeni na kolodvorih za romarje in za njih prtljago posebe.

V manjših krajih (Einsiedeln in Paray), kjer daljava ni velika in vozov ni lahko dobiti, bodo romarji sami šli peš s kolodvora v mesto, vozovi za prtljago bodo pa preskrbljeni tudi tam.

c) Prenočevalo se bo v hotelih, in sicer:

potniki I. razreda ima vsak svojo sobo,

II. " " s a 2 v eni sobi,

III. " " so 3—5 v eni sobi z

ravno toliko posteljami.

d) Hrana bo zadostna in dobra. Ravna se po razredih.

Ker ima torej II. razred ne samo to prednost, da se v vagonu medje sedi ampak tudi mnogo drugih prednosti, zlasti za prenočevanje, bodisi v vagonu, bodi v hotelu, zato se vsem, ki lahko utrpe priporočila II. razred.

4. Za poseben vlak je treba vsaj 250 oseb. — Tudi pri 200 osebah se napravi še poseben vlak, vendar je treba v tem slučaju potnikom I. razreda doplačati 20 K, II. razreda 15 K, III. razreda 10 K, kar ni veliko o ozirom na ugodnosti posebnega vlaka. — Ako bi število ne doseglo 200 oseb, ne bo treba nič doplačevati, a dobiti bi ne bilo mogoče posebnega vlaka, marveč voziti bi se bilo treba z navadnimi vlaki, toda v posebnih vozovih. — Upamo, da nas bo dovolj za poseben vlak brez kakega doplačevanja.

6. Obstal bo vlak na teh-le postajah: Ljubljana, državni kolodvor (v Šiški) — Škofja Loka — Kranj — Lasec — Jasenice — Podrožica — Beljak. Na enem teh kolodvorov bo treba vstopiti.

8. Potniki bodo razdeljeni na sku-

pine. Vsaka skupina bo imela svojega vodnika.

8. Dobil bo vsak potnik v roke:

a) knjižico, v kateri bodo skupne molitve in pesmi, popis celega pota, navodila za vedenje in ravnanje romarjev, natančni vozni red, imenik vseh romarjev, in potnikova legitimacija,

b) mal zemljevid celega pota,

c) številko svoje prtljare,

d) romarski znak: svetinjo lurske Marije s trobojnim trakom.

9. Poseben zdravnik bo spremljal romarski vlak — za slučaj potrebe, če bi se komu kaj primerilo.

10. V duhovnem oziru bo vse kar najboljše oskrbljeno. Na potu bomo imeli Šmarnice, ali bolje rečeno: duhovne vaje. Med vožnjo v vlaku se bo bralo, molilo in pelo. Kjer bomo stali, bosta vsak dan po dve pridigi, ki bodo tako razvrščene in urejene, da bodo merile na dušno prenovljenje. Posluževali se bomo na potu prav pridno od svetega očeta danega priporočila o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu. — Spoved se priporoča za prvič opraviti že doma, drugič pa na potu. — Čas romanja bo kar najboljše porabljen v duhovni dobiček.

11. Za petje bomo še prav posebno skrbeli. V knjižici bodo tiskane znane Marijine pesmi, katere bodo lahko vsi romarji peli. Želimo pa, da bi imeli tudi izvežbane pevce, ki bodo lahko umetno zapeli.

Kdaj in kako je treba plačati? Koj ko se kdo oglasi, se mu pošljeta dve poštni hranilni položnici (čeka). Na eno je treba takoj z obratno pošto doposlati 10 K za pripravljavne stroške, ostala glavna vsota (po odtegnjenih 10 kronah) se pa mora doposlati vsaj do 15 aprila. Lahko se pa tudi cela vsota odšteje naenkrat, kdor namreč hoče, takoj, ko se oglasi, vse plačati.

Romarji zunaj avstrijskih mej, s Hrvaškega, Ogrskega, Italijanskega, morajo

doposlati denar po poštnih nakaznicah svoje države.

Ako bi bil kdo pozneje iz važnih vzrokov zadržan iti na pot, se mu bo vsota vrnila. Odtegnila se bo samo mala vsotica v poravnavo stroškov, ki pa 20 K ne bo presegala. Oglasiti se je treba vsaj tri dni prej brzojavno ali v priporočenem pismu.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Odlikovana
mizarska
delavnica s stroje-
— vim obratom —
GORICA
— Tržaška ulica 18 —

ANT. ČERNIGOJ

izdeluje:

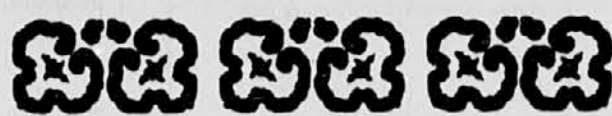
Za stavbe:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata	Omare	Altarje
okna	postelje	klopí
podove	mize	priznice
stornice	umivalnike	pultí
pregraje	ponočne	klečalnike
i. t. d.	omariče	i. t. d.
	stolice	
	i. t. d.	

ZALOGA:
vsakovrstnih strgarskih izdelkov kakor: nog stehri-
čev, važev itd. — Vsakovrstnih rezbarskih izdelkov,
kakor: cimrijev, podporje i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

DOŠLO JE

spomladno—letno blago v velikanski izberi

Zbirke vzorcev so
vedno na razpolago
zastonj in poštne
prosto.

Zaloga je nedo-
segljiva te stroke
v Gorici.

Cene so stalne. Postrežba strogo poštena.

„Krojaška zadruga“ Gorica

Gosposka ulica števil. 6 in 7

Lekarna
Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije — Okrepé
želodec, storé, da s-
gine v
kratkem času omotica in š-
votna lénost (mrtnost). Te kap-
ljice tudi storé, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Anton Potatzky
v Gorici, na sredni Raštelu hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in
drobnega bagater tkanin, preje in nitij.

Potrebščine
za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine
za krojače in čevljarje.

Svetinice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnava za vse letne čase.

Posebnost:
semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sejnih
in trgih ter na deželi.

Anton Kuštrin,
trgovec v Gorici
Gospodarska ulica št. 25

prilagoča čistiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu v mestu in na deželi
svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
kavo Santos, Sandomingo, Java, Cej-
lon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St.
Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
sko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne
vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
vrst riža. Miljsveče prve in druge
vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
funta. Testenine iz tvornice Žnideršič
& Valenčič. Žveplenke družbe sv.
Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
vega mlina iz Kranja in iz Joch-
mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Peter Cotič,
čevlarski mojster, Gorica,
Gospodarska ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in
otroke. Naročila z dežele se po pošti raz-
pošiljajo. Cene zmerne.

Odlikovana pekarija
in sladč čarna
K. Draščik
v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, pince itd. Prodaja
različna fina vina in likerjev na
drobno ali v orig. buteljkah. Pri-
poroča se sl. občinstvu. Cene
jako nizke.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja
Fr. Leban
Gorica,
Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhov-
ščini svojo delavnico cer-
kvenega orodja in cerkve-
nih posod, svečnikov itd.,
vsakovrstnih kovin v vsa-
kem slogu po najnižjih
cenah. Popravlja in pre-
navlja stare reči.

Blago se razpošilja franco.

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. ob-
činstvu v mestu in na deželi
svojo

trgovino z lesom, cementom,
peskom, drvimi in ogljem

na Volčji dragi pri postaji c. kr.
državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

Svoji k svojim!
Staroznana narodna trdka:
Anton Iv. Pečenko
GORICA, ulica Jos. Verdi 26

postreže pošteno in točno s pristnimi be-
limi in črnimi vini iz lastnih in drugih
priznanih vinogradov; potem s pylzenj-
skim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke
„Mešćanske pivovarne“, in izbornim proti-
vinsk m pivom iz pivovarne kneza
Schwarzenberga v Protivinu na Češkem,
in sicer v sodčkah in steklenicah; z do-
mačim pristnim tropinovecem I. vrste,
lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja
po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske
države v sodih od 56 lit. naprej franco
goriška postaja.

Cene zmerne.

Pozor!

Edino naš rojak v Gorici, optikar
I. Primožič,
na Kornju št. 13, (konec Gosp. ulice)

ima veliko zalogo optičnih izdelkov,
kakor: Raznovrstna očala, zlata in iz-
nikla, stekla iz kristala, v vseh števil-
kah. V zalogi ima razne toplo-
daljnogled, barometre, mikroskope,
vage za vino, za žganje, za špirite,
livele za zidarje, mizarje po najnižji
ceni.

Izvršuje vsakovrstne poprave in iste
dostavlja na dom.

Prosiva sahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
KONJEDIC & ZAJEC
Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

Lepo se Vam zahvaljujem za Vaše testenine koje so

jako izvrstne

ter sem vrlo zadovoljna z njimi, tako priznava hrvatska trgovka gospa Katarina Germak
iz Nove Gradiške Prvi kranjski tovarni testenin **Žnideršič & Valenčič** v Ilir. Bistrici, ko
zopet naročuje.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“
Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, pre-
mičnine in pridelke; 2. proti prelomu zvonove, in 3. za
življenje oziroma doživetje in proti nezgodam

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!